

Na temelju članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17 i 98/19, 144/20), te članaka 65. i 85. Statuta Istarske županije (Službene novine „Istarske županije“, br. 10/09, 4/13 i 16/16, 1/17, 2/17, 2/18, 10/20, 6/21 i 20/22 – pročišćeni tekst), župan Istarske županije dana 27. rujna 2023. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o prihvatanju rezultata Programa praćenja ekološkog stanja okoliša uslijed rada ŽCGO Kaštijun u 2022. godini te Izvještaja o praćenju kvalitete zraka u zoni utjecaja ŽCGO Kaštijun u prvoj polovici 2023. godine

1. Prihvaćaju se zaključci izneseni u sklopu Programa praćenja ekološkog stanja okoliša uslijed rada ŽCGO Kaštijun u 2022. godini, kojega je u siječnju 2023. godine izradio Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Službe za zdravstvenu ekologiju Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije
  - a) **Komparativni rezultati ispitivanja praćenja stanja podzemnih voda** - Jedini parametar koji je ukazivao na antropogeni utjecaj na kvalitetu podzemne vode kroz petogodišnje praćenje od 2018. do 2022. godine bio je amonij, čije su najviše koncentracije zabilježene u piezometru B2 u 2019. godini i u piezometru B3 u 2020. i 2021. i 2022. godini. Povećane vrijednosti amonija pripisuju se utjecajem poljoprivrede u okolici, te procjednim vodama iz odlagališta neopasnog otpada starog Kaštijuna, koji je sada saniran. Piezometri s prekoračenjima, B2 i B3, ujedno su smješteni uz granicu starog saniranog odlagališta Kaštijun.
  - b) **Rezultati ispitivanja praćenja kvalitete tla** – utvrđene MDK vrijednosti po provedenim analizama ukupnog sadržaja metala i sadržaja organskih spojeva prema Pravilniku o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 71/2019) i dobivene koncentracije su ispod propisanih vrijednosti MDK za tla čija je pH vrijednost viša od 6.
  - c) **Komparativni rezultati ispitivanja praćenja kvalitete zraka** - Na praćenom području ŽCGO Kaštijuna od 2019. do 2021. godine kvaliteta zraka je bila prve kategorije -čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) za niti jedan praćeni parametar (NO₂/NO_x, PM₁₀, PM_{2.5}, H₂S, NH₃ i R-SH), dok je u 2022. godini kvaliteta zraka bila druge kategorije – onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV) s obzirom na lebdeće čestice frakcije PM₁₀. Prekoračenje po parametru PM₁₀ u 2022. godini pripisuje se aktivnostima u samoj okolini mjerne postaje, koje su uključivale teške građevinske radove prilikom sanacije starog odlagališta Kaštijun. Zabilježen nedozvoljeni broj prekoračenja na PM₁₀, u konačnoj je godišnjoj ocjeni objašnjen kao rezultat posebne/izvanredne situacije vezane uz provođenje aktivnosti u samoj okolini mjerne postaje, a koje su uključivale teške građevinske radove prilikom sanacije starog odlagališta Kaštijun.

Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije je temeljem rezultata po parametru PM₁₀ proveo komparativnu analizu rezultata mjerenja po parametru PM₁₀ u 2022. godini tijekom razdoblja s utvrđenim prekoračenjima graničnih vrijednosti po tom parametru, u odnosu na rezultate mjerenja po istom parametru u prvih 6. mjeseci 2023. godine, a sve u cilju utvrđivanja pretpostavke da je do povećanja došlo uslijed

izvanrednog događaja (sanacije starog tijela odlagališta Kaštijun koja se provodila tijekom 2022. godine).

Temeljem rezultata mjerenja koncentracije $PM_{2.5}$ frakcije lebdećih čestica i sadržaja metala olova, kadmija, arsena i nikla u njima na lokaciji ŽCGO Kaštijun kroz 4 turnusa ispitivanja, tijekom 2022. godine, prema ovim onečišćujućim tvarima područje utjecaja ŽCGO Kaštijun se prema stupnju onečišćenosti zraka može klasificirati kao I kategorija kvalitete zraka, odnosno čist ili neznatno onečišćen zrak obzirom na $PM_{2.5}$ frakciju lebdećih čestica. Prema dobivenim rezultatima mjerenih parametara na ovoj lokaciji ne očekuje se štetan utjecaj na zdravlje stanovništva i/ili okoliš u cjelini.

- d) **Olfaktometrijska mjerenja na utjecajnom području ŽCGO Kaštijun u 2022. godini** – u provedenim olfaktometrijskim mjerenjima na pozicijama u naseljima Vintijan, Vinkuran, Pješčana uvala, Valbonaša, Banjole, Premantura, Pomer, Medulin, Šikići, Valdebek, od ukupno 2758 mjerenja u 99,09% slučajeva nije zabilježena pojavnost neugodnih mirisa, dok je u 0,76% slučajeva zabilježen izuzetno slab miris, te u 0,15% slučajeva slab miris. Tijekom mjerenja zabilježeni su neugodni mirisi u naseljima Vinkuran, Valbonaša, Banjole, Pješčana Uvala i Vintijan, koji su bili kiselo-slatkog mirisa, te su se pojavljivali i u području ŽCGO Kaštijun.

Od 16. lipnja 2022. do 11. srpnja 2022. došlo je do veće pojavnosti neugodnih mirisa na mjernim pozicijama na prostoru ŽCGO Kaštijun, što je bilo i očekivano s obzirom na radove uklanjanja kvara na procesnoj dizalici MBO postrojenja. U tom razdoblju, pojavnost neugodnih mirisa u naseljima nije zabilježena. Može se zaključiti da meteorološki uvjeti (vjetar, temperatura i relativna vlažnost), karakteristični za godišnje doba ljeto, dodatno pogoduju širenju neugodnih mirisa što, u trenutku kada ŽCGO Kaštijun ima najviši stupanj opterećenja, potvrđuje visoka raspodjela pojavnosti neugodnih mirisa tijekom ljetnog razdoblja od 36%.

Prema cjelogodišnjem praćenju i dobivenim rezultatima pojavnost neugodnih mirisa narušila je kvalitetu života u naseljima.

2. Prihvaćaju se zaključci izneseni u sklopu Izvješća o praćenju kvalitete zraka u zoni utjecaja Županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun u prvoj polovici 2023. godine, kojeg je u kolovozu 2023. godine izradio Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Službe za zdravstvenu ekologiju Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije
- a) Rezultati ukazuju da nije došlo do značajnih promjena u kvaliteti zraka na promatranom području u odnosu na prijašnje godine. Značajna promjena je vidljiva samo za parametar lebdećih čestica frakcije PM_{10} i to u pozitivnom smjeru. Rezultati mjerenja ukazuju da su povećane koncentracije izmjerene u 2022. godini posljedica intenzivnih radova na sanaciji starog odlagališta otpada Kaštijun.
- b) Iako su rezultati mjerenja obuhvatili samo razdoblje od 01. siječnja do 30. lipnja pa i ocjena kvalitete zraka obuhvaća samo taj period, nakon usporedbe sa podacima iz prijašnjih godina, može se očekivati da će i obrada podataka koji obuhvaćaju cijelu godinu zadovoljavati ocjenu zraka prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).
- e) S obzirom na koncentracije dušikova oksida na praćenom području ŽCGO Kaštijun u prvoj polovici 2023. godine, kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).
- f) S obzirom na lebdeće čestice frakcije $PM_{2.5}$ na praćenom području ŽCGO Kaštijuna u prvoj polovici 2023. godine, kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

- g) S obzirom na lebdeće čestice frakcije PM₁₀ na praćenom području ŽGCO Kaštijuna u prvoj polovici 2023. godine, kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).
- h) Na mjernoj postaji vezanoj uz praćenje utjecaja ŽGCO Kaštijun, propisano je praćenje koncentracija sumporovodika zbog mogućeg utjecaja na kvalitetu življenja – dodijavanje mirisom. U prvoj polovici 2023. godine nisu zabilježene epizode kada dolazi do prekoračenja GV za satnu vrijednost, kao ni prekoračenja za srednje dvadesetčetiri satnu vrijednosti u promatranom periodu, što svrstava područje ŽGCO Kaštijuna u prvu kategoriju zraka s obzirom na sumporovodik - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).
- i) S obzirom na koncentracije merkaptana i amonijaka na praćenom području utjecaja ŽGCO Kaštijun u prvoj polovici 2023. godine, kvaliteta zraka je prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).
3. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj da, Program praćenja ekološkog stanja okoliša uslijed rada županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun u 2022. godini, siječanj 2023., kao i Izvještaj o praćenju kvalitete zraka u zoni utjecaja županijskog centra za gospodarenje otpadom Kaštijun u prvoj polovici 2023. godine, kolovoz 2023., objavi na službenim internet stranicama Istarske županije.
4. Obvezuje se Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije da, kroz nastavak provedbe Programa praćenja utjecaja na zdravlje mještana u blizini zone gospodarenja otpadom Kaštijun, tijekom godine obavještava Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša, Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb i Inspekciju zaštite okoliša u Istarskoj županiji o rezultatima izvršenih analiza ukoliko vrijednosti mjernih parametara prijeđu zakonom propisane koncentracije.
5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/23-05/01
URBROJ: 2163-01/3-23-02
Pula-Pola, 27. rujna 2023. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

ŽUPAN

Boris Miletić

Dostaviti:

1. Upravni odjel za održivi razvoj IŽ, ovdje
2. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb IŽ, ovdje
3. Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije
4. Pismohrana, ovdje